

केंद्र शासनाकडून सन २००८-०९ मध्ये  
राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेअंतर्गत  
प्राप्त झालेल्या निधीचे वितरण

महाराष्ट्र शासन  
कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग,  
शासन निर्णय क्र. राकृवि-१००८/प्र.क्र.४३/राकृवियो कक्ष,  
मंत्रालय विस्तार, मुंबई-४०० ०३२,  
दिनांक : २४ फेब्रुवारी, २००९

- वाचा :-** १) कृषि मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र क्र. १-४/२००८-आरकेव्हीवाय, दि. २.२.२००९  
२) शासन निर्णय क्रमांक-समिती-२००७/प्र.क्र.१/राकृवियो कक्ष, दि. २०.९.२००७  
३) शासन निर्णय क्रमांक-राकृवियो-२००७/प्र.क्र.९/राकृवियो कक्ष, दि. २९.९.२००७  
४) शासन निर्णय, क्रमांक-राकृवियो-१००८/प्र.क्र.४०/राकृवियो कक्ष, दि. २९.५.२००८  
५) शासन पत्र कृषि व पदुम विभाग, क्रमांक-एमईटी-१००८/प्र.क्र.७८/राकृवियो कक्ष, दि. २१.११.२००८  
६) शासन परिपत्रक, वित्त विभाग, क्रमांक-पूरक १०.०८/प्र.क्र.१९२/अर्थसंकल्प-३, दि. ५.८.२००८

**प्रस्तावना :-**

केंद्र शासनाने कृषि व संलग्न क्षेत्राकरिता सन २००८-०९ मध्ये राष्ट्रीय कृषि विकास योजने अंतर्गत घ्यावयाच्या प्रकल्पांकरिता रु. २६९.६३ कोटी इतका निधी उपरोक्त दिनांक २.६.२००८ च्या पत्रान्वये राखून ठेवला आहे. केंद्र सदरहू निधी जुलै, २००८ च्या पावसाळी अधिवेशनात अर्थसंकल्पित करण्यात आला आहे. त्यापैकी रुपये २४.०० कोटी इतका निधी शासन निर्णय दिनांक १९.०९.२००८ च्या शासन निर्णयान्वये वितरित करण्यात आला आहे. आता केंद्र शासनाकडून उपरोक्त दिनांक २.२.२००९ च्या पत्रान्वये रुपये ९१.८३ कोटी इतकी रक्कम प्राप्त झालेली आहे.

२. राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेंतर्गत केंद्र शासनाकडून प्राप्त झालेल्या निधीतून कृषि व संलग्न क्षेत्राच्या विकासासाठी प्रकल्प राबविले जातात. सदरहू प्रकल्पांना मंजूरी देण्याकरिता केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार दिनांक २०.९.२००७ च्या शासन निर्णयान्वये मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, यांच्या अध्यक्षतेखाली **राज्यस्तरीय** प्रकल्प मंजूरी समिती गठीत करण्यात आली आहे. सदरहू समितीने दिनांक ७.११.२००८ च्या बैठकीत मंजूर केलेल्या प्रकल्पांना मान्यता देण्याची व केंद्र शासनाकडून प्राप्त झालेली रुपये ९१.८३ कोटी इतकी रक्कम वर उल्लेख केलेल्या रुपये २६९.६३ कोटी इतक्या अर्थसंकल्पित रक्कमेतून वितरित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती.

**शासन निर्णय :-**

उपरोक्त पार्श्वभूमीवर शासन आता खालीलप्रमाणे आदेश देत आहे :-

- अ) या योजनेकरिता केंद्र शासनाकडून राखून ठेवण्यात आलेल्या व अर्थसंकल्पित करण्यात आलेल्या रुपये २६९.६३ कोटी इतक्या रक्कमेपैकी केंद्र शासनाकडून प्रत्यक्षात प्राप्त झालेली रु. ९१.८३ कोटी इतकी रक्कम आयुक्त (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना संगणक वितरण प्रणालीद्वारे उपलब्ध करून देण्यात येत आहे. सदरहू रक्कम आहरित व वितरित करण्याकरिता आयुक्त (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.
- ब) आयुक्त (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी रु. ९१.८३ कोटी इतकी रक्कम कोषागारातून आहरित करावी. सदरहू रक्कम आहरित केल्यानंतर ती धनादेश/धनाकर्षाद्वारे प्रधान सचिव (कृषि) यांच्या नावे उघडण्यात आलेल्या स्वीय प्रपंजी लेखा (Personal Ledger Account) क्रमांक ६१८४३५२०१२ मध्ये जमा करावी व त्याबाबत या विभागास तसेच संचालक, महाराष्ट्र राज्य छोट्या शेतकऱ्यांचा कृषि व्यापार संघ, पुणे यांना कळवावे.
- क) प्रधान सचिव (कृषि) यांनी स्वीय प्रपंजी लेखात जमा करण्यात आलेल्या रक्कमेपैकी रु. ९१.८३ कोटी इतकी रक्कम खाली नमूद केलेले प्रकल्प राबविण्यासाठी रकाना ३ मधील अंमलबजावणी अधिकाऱ्यांना धनादेशाद्वारे अदा करावी.

| अ.क्र. | प्रकल्पाचे नांव  | अंमलबजावणी अधिकारी  | मंजूर निधी<br>रुपये<br>कोटीत |
|--------|--|---|------------------------------|
| १      | २  | ३   | ४                            |
| १      | बोडी दुरुस्ती  | संचालक (मृदसंधारण व पाणलोटक्षेत्र व्यवस्थापन), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे | ५.००                         |
| २      | मालगुजारी तलावांची दुरुस्ती                                      | -- do --  | ५.००                         |
| ३      | शेततळी   | -- do --  | ६३.००                        |
| ४      | कृत्रिम रेतन सेवा कार्यक्रमात सुधारणा                            | मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र पशुधन विकास मंडळ, अकोला.                          | ८.००                         |
| ५      | एकात्मिक दुग्धशाळा प्रक्षेत्र उपवन प्रकल्प                       | आयुक्त(दुग्ध), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई  | ५.९४                         |
| ६      | महाराष्ट्र कृषि उद्योग महामंडळातील फुलांच्या लिलाव केंद्रास मदत. | व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य कृषि उद्योग विकास महामंडळ                       | ४.३५                         |
| ७      | अमरावती येथे फळे व भाजीपाला प्रक्रिया प्रयोगशाळा स्थापन करणे.    | प्रकल्प संचालक, कृषि विज्ञान केंद्र, अकोला.   | ०.५४                         |
| एकूण   |  |   | ९१.८३                        |

३. सदरहू योजनेच्या अंमलबजावणी संदर्भात खालीलप्रमाणे सूचना देण्यात येत आहेत :-

- १) हे प्रकल्प/योजना राबवितांना त्यांची अंमलबजावणी, सनियंत्रण आणि मुल्यमापन करणे याबाबत आवश्यक तो समन्वय संबंधित विभागांनी आयुक्त (कृषि) महाराष्ट्र राज्य, पुणे व कार्यकारी संचालक, महाराष्ट्र राज्य छोट्या शेतकऱ्यांचा कृषि व्यापार संघ, पुणे यांच्याशी ठेवावा.
- २) या प्रकल्पांची अंमलबजावणी करण्याकरिता त्याबाबतची सविस्तर कार्यप्रणाली संबंधित प्रशासकीय विभागांनी विहित करावी.
- ३) मंजूर करण्यात आलेल्या प्रकल्पांना उपलब्ध करून देण्यात येणारा निधी दि. ३१ मार्च, २००९ पूर्वी उपयोगात आणावा.
- ४) सदर निधी **राज्यस्तरीय प्रकल्प मंजूरी समितीच्या** बैठकीतील निर्णय व या योजनेसंबंधीच्या केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार खर्च करावा
- ५) कार्यकारी संचालक, महाराष्ट्र राज्य छोट्या शेतकऱ्यांचा कृषि व्यापार संघ, पुणे यांनी या योजनेतर्गत केंद्र शासनाकडून प्राप्त झालेला निधी व त्याचा विनियोग याबाबतचा हिशोब प्रकल्पनिहाय स्वतंत्रपणे विहित केलेल्या लेखा पध्दतीनुसार ठेवावा.
- ६) कार्यकारी संचालक, महाराष्ट्र राज्य छोट्या शेतकऱ्यांचा कृषि व्यापार संघ, पुणे यांनी या योजनेबाबतचा अहवाल व उपयोगिता प्रमाणपत्र आयुक्त (कृषि) महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांच्यामार्फत केंद्र शासनास सादर करावे व तसे या विभागास अवगत करावे.
- ७) या योजनेतर्गत राबविण्यात येणाऱ्या प्रकल्पातून निर्णय करण्यात आलेल्या मालमत्तेची नोंद जडवस्तु संग्रहात करण्यात यावी. तसेच जी मालमत्ता वापरण्याचे प्रयोजन नसेल तर ती नोडल विभाग म्हणून कृषि विभागाकडे पुनर्वापरासाठी हस्तांतरीत करावी.

४. या प्रकल्पांसाठी लागणारा रुपये ९१.८३कोटी इतका निधी खालील लेखाशिर्षाखाली, मंजूर व अर्थसंकल्पित तरतुदीतून खर्ची टाकावा.

मागणी क्रमांक डी-३  
 २४०१ - पीक संवर्धन  
 (००) (८००) इतर खर्च  
 (००) (०९) राष्ट्रीय कृषि विकास योजना अंतर्गत अर्थसहाय्य  
 (२४०१ ८२३५) योजनांतर्गत/ दत्तमत  
 पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना  
 (१०० टक्के केंद्र पुरस्कृत योजना)  
 ३३-अर्थसहाय्य

५. वरील प्रमाणे मंजूर केलला निधी अर्थसंकल्पीय तरतूदीच्या मर्यादेत व मासिक निधी विवरणपत्राप्रमाणे वित्त विभागाने विकसित केलेल्या " संगणकीय अर्थसंकल्प वितरण प्रणाली " मध्ये शासनाच्या संकेत स्थळावर उपलब्ध आहे. या संदर्भात वित्त विभागाच्या व कृषि विभागाच्या संबंधित शासन निर्णयांची काटेकोरेपणे अंमलबजावणी होईल याची दक्षता आहरण व संवितरण अधिकारी यांनी घ्यावी.

हा शासन निर्णय वित्त विभागाच्या परिपत्रक क्रमांक- पुरक - १०.०८ / प्र.क्र.१९२ / अर्थसंकल्प - ३, दिनांक ५/२/२००८ नुसार व त्या विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक-५५/०९/अर्थसंकल्प-१३, दिनांक २०/२/२००९ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

६. सदरचा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक क्रमांक २००९२२४१३३७१८००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

( आ.बा.पाटील )

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति

अपर मुख्य सचिव (नियोजन), नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२

प्रधान सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२

प्रधान सचिव ( सहकार व पणन ) सहकार व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२

प्रधान सचिव, (जलसंधारण ) ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२

सचिव (पदुम), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई

आयुक्त ( कृषि) कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

संचालक, व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य छोट्या शेतकऱ्यांचा कृषि व्यापार संघ, पुणे

महालेखापाल (लेखा परिक्षा) ,महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपूर

महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपूर

जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे

अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई

निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई

वित्त विभाग (व्यय-१/ अर्थसंकल्प-१३), मंत्रालय, मुंबई

कार्यासन - २ अ ) कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई

निवड नस्ती